

TEN MUŽ / TA ŽENA / TO AUTO (Người đàn ông đó / người phụ nữ đó / cái ô-tô đó)

Trong tiếng Tiệp có ba **giống**: *giống đực (gđ)*, *giống cái (gc)* và *giống trung (gt)*. Ngoài danh từ chỉ người và một số con vật, giống ngữ pháp không liên quan đến sự phân biệt giới tính ngoài đời. Các loại từ phân biệt giống gồm có: danh từ, tính từ, đại từ, số từ và động từ.

Dưới đây là ví dụ phân biệt giống cho mỗi loại từ:

	Masculinum	Femininum	Neutrum
Danh từ	muž dům	žena kuchyně	dítě okno
Tính từ	velký moderní	velká moderní	velké moderní
Đại từ	ten tento tenhle tamten	ta tato tahle tamta	to toto tohle tamto
Số từ	jeden dva	jedna dvě	jedno dvě
Động từ	chtěl	chtěla	chtělo

Giống của danh từ tiếng Séc chủ yếu phụ thuộc vào cấu tạo của chính danh từ. Đa phần chúng ta có thể nhận biết giống của danh từ theo đuôi trong bảng ở dưới.

MUŽSKÝ ROD (gđ)	ŽENSKÝ ROD (gc)	STŘEDNÍ ROD (gt)
-phụ âm stůl papír slovník pán učitel muž	-A kniha taška káva voda koupelna žena	-O okno pivo maso máslo kolo auto
	-E židle televize rýže	-Í nádraží náměstí

Dưới đây là những danh từ có đuôi giống bất quy tắc.

-A chleba kolega policista	-phụ âm postel kancelář tramvaj skříň	-E moře kuře dítě letiště
-------------------------------------	---	---------------------------------------

Lưu ý: Bạn cần phải học cách phân biệt giống của danh từ vì giống của các loại từ còn lại phụ thuộc vào giống của danh từ.

1. Zařad'te slova do sloupců. (Bạn hãy sắp xếp từ vào bảng theo giống.)

~~autobus~~, bota, cigareta, klíč, kolo, koš, mapa, peněženka, rádio, postel, dům, tričko, tužka, banka, byt, kolo, hotel, pivo, koberec, cibule, banán, lednice, telefon, pošta, restaurace, letadlo, oběd

MUŽSKÝ (gđ)	ŽENSKÝ (gc)	STŘEDNÍ (gt)
autobus,		

--	--	--

2. a) Dívejte se na obrázky a čtěte věty. (Bạn hãy nhìn hình vẽ và đọc các câu.)

Tady je **jeden** muž.
Ten muž se jmenuje David Novák.
 Je starý a vysoký.

Tady je **jedna** žena.
Ta žena se jmenuje Eva Nováková.
 Je mladá a hezká.

Tady je **jedno** auto.
To auto se jmenuje Bertík.
 Je malé a černé.

b) Čtěte věty a pozorujte. (Bạn hãy đọc các câu và để ý những chữ viết đậm.)

Tady je **jeden** stůl.
Ten stůl je starý a malý.

Tady je **jedna** židle.
Ta židle je stará a malá.

Tady je **jedno** náměstí.
To náměstí je staré a malé.

c) Doplňte. (Bạn hãy điền những từ trong bảng vào câu.)

JEDEN / JEDNA / JEDNO	TEN / TA / TO	VELKÝ / VELKÁ / VELKÉ
-----------------------	---------------	-----------------------

Tady je **jeden** dům.   Tady je ..... kniha.   Tady je ..... pivo.
 ..... dům je .... kniha je .... pivo je .....

TEN stůl (gđ)	TA kniha (gc)	TO okno (gt) ¹
---------------	---------------	---------------------------

1	2
TEN	STŮL
2	1
CÁI BÀN	ĐÓ

Lưu ý: Đại từ chỉ định luôn đứng trước danh từ (ngược với tiếng Việt).

3. Doplňte ten, ta, to. (Bạn hãy điền đại từ chỉ định ten, ta, to)

ta pošta, ... lístek, ... město, ... kostel, ... lékárna, ... telefon, ... kytka, ... letiště, ... obchod, ... nádraží, ... socha, ... nemocnice, ... obraz, ... opera, ... papírnictví, ... rýže.

JEDEN stůl (gđ)	JEDNA kniha (gc)	JEDNO okno (gt) ²
-----------------	------------------	------------------------------

4. Doplňte jeden, jedna, jedno (Bạn hãy điền số một theo giống của danh từ.)

jeden pokoj, ... policie, ... zastávka, ... náměstí, ... strom, ... pivo, ... restaurace, ... skříň, ... mapa, ... vlak, ... televize, ... škola, ... víno, ... banán, ... chleba, ... tričko, ... učitelka, ... řidič.

¹ Třídění "đó" thay đổi theo giống của từ nó chỉ.
² Třídění "một" cũng thay đổi theo giống của từ nó chỉ.

JAKÝ / JAKÁ / JAKÉ JE ...? (... như thế nào? – Câu hỏi về tính chất của người / đồ vật v.v..)

1	2	3
JAKÝ	JE	DŮM?
3	2	1
NGÔI NHÀ		NHƯ THẾ NÀO?

Lưu ý: Thứ tự từ trong câu hỏi “Jaký / Jaká / Jaké je ...?” hoàn toàn ngược lại với câu hỏi tương đương trong tiếng Việt.

JAKÝ x JAK (Jaký dùng để hỏi về tính chất – Jak hỏi về cách thức)

Jaký je Martin? Je dobrý a pilný. – Martin /là người/ như thế nào? Anh ấy tốt và chăm chỉ.

Jak pracuje Martin? Pracuje dobře a pilně. – Martin làm việc như thế nào? Anh ấy làm việc tốt và chăm chỉ.

Trong tiếng Séc, tính từ thường đứng trước một danh từ và được thêm đuôi. Đuôi của tính từ phụ thuộc và giống, cách và số của danh từ đó. Dưới đây là bảng chia đuôi của tính từ theo danh từ mà nó bổ nghĩa:

MUŽSKÝ ROD (gđ)		ŽENSKÝ ROD (gc)		STŘEDNÍ ROD (gt)	
-Ý	MALÝ stůl	-Á	MALÁ kniha	-É	MALÉ okno

5. Doplňte malý, malá, malé (Bạn hãy điền tính từ theo giống của danh từ.)

malý obchod, ... pivo, ... bota, ... pomeranč, ... restaurace,
 ..... město, ... zahrada, ... jablko, ... hotel, ... kuře, ... mýdlo,
 ..... dům, ... kino, ... postel, ... náměstí, ... škola, ... svetr,
 ..... auto.

1	2	3
TEN	VELKÝ	DŮM
3	2	1
NGÔI NHÀ	TO	ĐÁY

Lưu ý: Thứ tự danh từ, tính từ và đại từ trong tiếng Séc hoàn toàn ngược lại so với thứ tự trong tiếng Việt.

6. Utvořte otázky a ptejte se kolegů (choďte po třídě). Získejte pro každé adverbium

minimálně jednu odpověď (do tabulky napište jméno). (Bạn hãy tạo câu hỏi, đi quanh lớp và hỏi các bạn trong lớp. Bạn hãy tìm cho mỗi ô ít nhất một câu trả lời. Bạn hãy viết tên của người trả lời vào ô.)

	vždycky = pokaždé	obvykle	často	někdy	nikdy
jet na kurz autem				Linh,	
mít domácí úkol					
být v úterý a ve čtvrtek na kurzu češtiny					
jít na kurz pěšky					
být na kurzu unavený /-á					

Otázky:

1) Petra: Jedete na kurz autem? Linh: Někdy jedu na kurz autem.

2) .....

- 3) .....
- 4) .....
- 5) .....

7. Doplňte barvy (*Bạn hãy đi quanh lớp tìm các tờ giấy màu và điền màu vào bảng*)

papír	barva	
	vietnamsky	česky
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		

8. Dokončete věty (doplňte barvu – pozor na koncovku). (*Bạn hãy viết nốt câu – điền màu và lưu ý đuôi từ.*)

- a) Mléko je .....*bílé*.....
- b) Citron je .....
- c) Pomeranč je .....
- d) Rajče je .....
- e) Čokoláda je .....
- f) Okurka je .....
- g) Čaj je .....
- h) Jaká barva tady není? .....

BYDLENÍ – Kde bydlíte? Jaký máte byt? (*Bạn ở đâu? Bạn có căn hộ như thế nào?*)

9. a) Čtete text (*Bạn hãy đọc bài viết*)

Bydlím v Dejvicích. Máme docela **velký** byt (80 m²). Je **starý** (80 roků) a **levný** (2,5 milionu korun). Je v 1. (prvním) patře, proto je trochu **tmavý**. Ale je **hezký**.

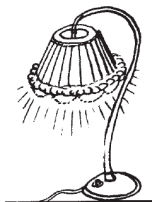
Kamarád bydlí taky v Dejvicích. Má **malý** byt (45 m²). Ten byt je **nový** (1 rok) a je moc **drahý** (4,5 milionu korun). Ale je v 5. (pátém) patře – je moc **světlý** a **hezký**.

b) Doplňte adjektiva z textu. (*Bạn hãy điền tính từ trong bài viết vào bảng.*)

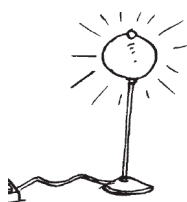
	vietnamsky	česky	česky	vietnamsky
80 m ²				45 m ²
80 roků				1 rok
2,5 mil. Kč				4,5 mil. Kč

1. patro				5. patro

10. Doplňte protikladná adjektiva. (Bạn hãy điền các tính từ trái nghĩa.)

drahá lampa

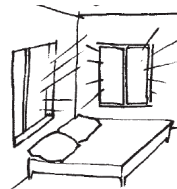
..... lampa

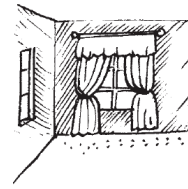
..... kytká

..... kytká

..... pokoj

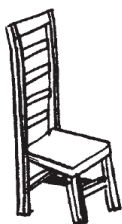
..... pokoj

..... obraz

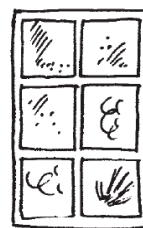
..... obraz

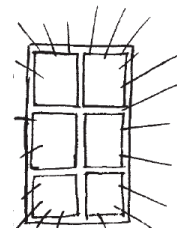
..... židle

..... židle

..... okno

..... okno

11. Popište, kde bydlíte / jaký je váš byt (dům).

(Bạn hãy tả bạn sống ở đâu, căn hộ / nhà của bạn như thế nào.)

NOVÁ SLOVA (Từ mới)

barevný màu, màu mè

barva F màu (sắc)

bílý màu trắng

černý đen

červený màu đỏ

čistý sạch

dlouhý dài

dobrý tốt, hay, ngon

drahý đắt

fialový màu tím

hezký đẹp, xinh

hnědý màu nâu

horký nóng

hubený gầy

jednobarevný một màu

klasický cổ điển, bình thường

koberec M thảm

krásný đẹp

krátký ngắn

levný rẻ

malý bé, nhỏ

mladý trẻ

modrý xanh da trời

moře N biển

nový mới

nudný buồn chán, tẻ nhạt

opera F nhạc kịch, ôpêra

oranžový màu da cam

ošklivý xấu

socha F tượng

starý già, cũ

studený lạnh

světly sáng

šedý màu xám

špinavý bẩn

štíhlý thon thả

ten / ta / to đó, đấy

teplý ấm

tlustý béo

tmavý tối

velký to

vysoký cao

unavený mệt

žlutý màu vàng